

Federatie
**Medisch
Specialisten**

COMPETENTIESET

Interprofessioneel samenwerken

COLOFON

De competentieset Interprofessioneel samenwerken is een uitgave van de Federatie Medisch Specialisten. Ontwikkeld in het kader van Opleiden 2025 in samenwerking met de ontwikkel- en adviesgroep integrale zorg, met afgevaardigden vanuit verschillende wetenschappelijke verenigingen.

Het document is te downloaden via www.medischevervolgopleidingen.nl

Vragen

Heb je vragen of opmerkingen over dit document?

Neem contact op via opleiding@demedischspecialist.nl

Wil je verwijzen naar de competentieset? Gebruik dan de volgende bronvermelding: Competentieset Interprofessioneel samenwerken (2023), Federatie Medisch Specialisten
Redactie: Federatie Medisch Specialisten

Leeswijzer

Waar in deze tekst wordt verwezen naar personen in de mannelijke vorm, wordt ook zij en hen bedoeld en andersom.

Vormgeving

Distincto Design

Beeld

Jan Willem Houweling

© Federatie Medisch Specialisten juli 2023

Alle opgenomen informatie is eigendom van de Federatie. Overnemen van inhoud, geheel of gedeeltelijk is toegestaan mits met bronvermelding.

Vrijwaring

De Federatie heeft de grootst mogelijke zorg besteed aan de samenstelling van dit document. Desondanks accepteert de Federatie geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden in de informatie, noch voor schade, overlast of ongemak dan wel andersoortige gevolgen die voortvloeien uit of samenhangen met het gebruik van de informatie.

COMPETENTIESET

Interprofessioneel samenwerken

Voor de ontwikkeling van trainingen en opleidingen in interprofessioneel samenwerken, vormen kennis, vaardigheden en attitude het uitgangspunt. De competentieset Interprofessioneel samenwerken bestaat uit vier vakoverstijgende basiscompetenties die in samenhang met elkaar randvoorwaardelijk zijn om interprofessioneel samenwerken in het behandeltraject van de patiënt goed vorm te geven.

Niet alle elementen uit de competentieset zijn voor iedereen nieuw. In de praktijk zul je voor een deel kunnen terugvallen op je ervaring, bijvoorbeeld op het gebied van communicatie en samenwerking. Communiceren en samenwerken in een interprofessioneel team kent echter een eigen dynamiek en complexiteit, en vraagt aanvullende kennis en vaardigheden.

Elke competentie is uitgewerkt in een aantal gedragskenmerken of indicatoren. Deze kenmerken geven aanknopingspunten voor de benodigde kennis en vaardigheden. Als zodanig is de set inzetbaar als leerdoel voor de ontwikkeling van leertrajecten of opleidingsmiddelen. Tegelijkertijd fungeert de set als referentiekader voor de bekwaamheid in interprofessioneel samenwerken en is daarmee inzetbaar in het kader van life long learning.

ROLDEFINITIE

De arts: Werkt effectief en doelmatig samen met andere (zorg)professionals en patiënten en hun naasten om veilige, hoogwaardige (preventieve) zorg te leveren waarbij de beste uitkomst voor de patiënt centraal staat.

COMPETENTIES

De arts	
1	Erkent het belang van interprofessionele/transmurale samenwerking en communicatie met andere zorgprofessionals en (sociale) actoren uit het netwerk van de patiënt en betreft deze in het behandelplan.
2	Is een betrouwbare en professionele (gespreks)partner in een interprofessioneel team.
3	Werkt vanuit verschillende rollen/posities samen binnen een interprofessioneel team.
4	Is zich bewust van de organisatorische implicaties van interprofessioneel samenwerken en draagt bij aan de implementatie ervan in de dagelijkse werkpraktijk.

UITWERKING

Competenties

1. **Erkent het belang van interprofessionele/transmurale samenwerking en communicatie met andere zorgprofessionals en (sociale) actoren uit het netwerk van de patiënt en betreft deze in het behandelplan.**
 - a. Ziet de meerwaarde van interprofessionele/transmurale samenwerking boven een monodisciplinaire/parallelle aanpak bij patiënten met complexe zorgvragen.
 - b. Kent het (transmurale) netwerk van zorgprofessionals en weet wanneer welke professional in te schakelen.
 - c. Gebruikt de kennis over de eigen rol en kennis van andere beroepen om de zorgbehoeften van patiënten en naasten op de juiste manier te beoordelen en aan te pakken.
 - d. Houdt rekening met de gezondheidsbevorderende en gezondheidsbelemmerende invloed van sociale context en het zorgnetwerk van de patiënt en betreft deze actief in het proces van samen beslissen en de uiteindelijke behandeling.
 - e. Vervult de rol van regiebehandelaar/hoofdbehandelaar van eigen patiënten en voelt zich hierbij verantwoordelijk voor het gehele diagnostische en behandeltraject.

2. **Is een betrouwbare en professionele (gespreks)partner in een interprofessioneel team.**
 - a. Kent de grenzen in eigen deskundigheid en kent en staat open voor de toegevoegde waarde van de andere teamleden.
 - b. Streeft naar interprofessionele zorgplannen met als primaire focus de patiënt.
 - c. Communiceert op een responsieve en verantwoordelijke manier die een teambenadering ondersteunt.
 - d. Is bereid zich te verdiepen in anderen en hen te begrijpen.
 - e. Geeft open, eerlijke en transparante informatie vanuit het perspectief en het belang van de patiënt.
 - f. Is zich ervan bewust dat het eigen denken en handelen wordt beïnvloed door de eigen context (medisch referentiekader, cultuur, tribe, positie).
 - g. Werkt vanuit de opvatting dat de werkelijkheid onderhevig is aan continue verandering en stel zich daarin lerend en (zelf)reflecterend op.

3. **Werkt vanuit verschillende rollen/posities samen binnen een interprofessioneel team.**
 - a. Ontwikkelt, bouwt, onderhoudt en verbetert relaties met collega's en patiënten om met respect voor ieders rol in teamverband samen te werken.
 - b. Geeft afhankelijk van de situatie invulling aan de verschillende rollen (onder andere consult, casemanager) die gevraagd kunnen worden binnen een samenwerkingsverband.
 - c. Heeft oog voor de invloed die groepsdynamiek en sociaal-culturele aspecten kunnen hebben op communicatie en samenwerking.
 - d. Vertoont constructief speak up-gedrag, gaat barrières niet uit de weg en benoemt belangentegenstelling om tot betere samenwerking te komen.

4. **Is zich bewust van de organisatorische implicaties van interprofessioneel samenwerken en draagt bij aan de interprofessionele samenwerking in de dagelijkse werkpraktijk.**
 - a. Is zich bewust van de invloed van de organisatie van de zorg(instelling) op de mogelijkheden om integrale en interprofessionele zorg te realiseren.
 - b. Zet zich in voor bevordering van interprofessionele samenwerking vanuit de eigen praktijkvoering.
 - c. Bespreekt actief de bevorderende en belemmerende factoren voor interprofessionele samenwerking in de eigen praktijk met collega's en management.

Deze competentieset is gebaseerd op verschillende nationale en internationale competentiesets voor interprofessioneel samenwerken (CHIC 2010, EIPEN 2021, IPEC 2016, Radboudumc 2020, SOOL 2020) en reflecties daarop van de werkgroep Interprofessioneel samenwerken in het project Opleiden 2025.